

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrij Technisch Instituut - 2 te AALST

Hoofdstructuur deeltijds beroepssecundair onderwijs

Instellingsnummer 110395

Instelling Vrij Technisch Instituut - 2

Directeur Tanja BIEBAUT

Adres Sinte Annalaan 99_B - 9300 AALST

Telefoon 053-73.92.11

Fax 053-73.92.90

E-mail info@vtiaalst.be

Website <http://www.vti-aalst.be>

Bestuur van de instelling VZW ECOV

Adres Sinte Annalaan 99 - 9300 AALST

Scholengemeenschap SGKSO SALEM

Adres Pachthofstraat 3 - 9308 GIJZEGEM

CLB Vrij CLB Aalst

Adres Langestraat 12 - 9300 AALST

Dagen van het opvolgingsbezoek 11-03-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 11-03-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 15-04-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Gabriël POPPE

Teamleden Marc D'HOOP, Martine ZAMAN, Heidi DE NIEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Project algemene vakken op het niveau van de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/055).....	4
3.2 Binnenschrijnwerker (modulair)	6
3.3 Keukenmedewerker (modulair)	7
3.4 Medewerker snackbar - taverne (modulair)	8
3.5 Inbreuken op de regelgeving	9
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	9
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van het centrum door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als het centrum bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 25-02-2013 tot 28-02-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-03-2016 moet het centrum kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate het centrum daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Project algemene vakken 3de graad
Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar
Binnenschrijnwerker
Keukenmedewerker
Medewerker snackbar - taverne

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Project algemene vakken op het niveau van de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/055)

Voldoet

Het aanbod van de leerinhouden is voldoende op alle doelstellingendomeinen en op het vereiste beheersingsniveau afgestemd. De evaluatie sluit aan bij de leerplandoelstellingen. Het centrum werkt stapsgewijs aan de optimalisering van de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de doorlichting werd vastgesteld dat op het niveau van de derde graad en het diplomajaar de leerlingenopdrachten niet op het vereiste beheersings- en verwerkingsniveau waren uitgewerkt. Vooral de clusters functionele taalvaardigheid, tekstgeletterdheid en tijd- en ruimtewustzijn vertoonden op dit vlak tekorten.

Het centrum heeft verschillende acties ondernomen om de tekorten weg te werken. Voor de bijsturing met betrekking tot tijd- en ruimtewustzijn maakt de vakgroep gebruik van doelgroepgerichte informatiebronnen om actuele probleemvelden te bespreken. Er zijn extra opdrachten voor de leerlingen rond actualiteit. De situering in tijd en ruimte gebeurt meer uitgesproken met gebruik van ondersteunende tijdlijnen en kaartenmateriaal. Heel wat leerlingenopdrachten met betrekking tot informatieverwerking en -verwerking en functionele taalvaardigheid zijn herwerkt. Daarbij gaat extra aandacht naar functionele taaltaken en de toepassing van taalstrategieën. De leerlingen beschikken over instructiefiches waarvan ze zelfstandig gebruik kunnen maken indien nodig.

De vakgroep ontwikkelt leerlijnen als basis voor de afstemming van het beheersingsniveau van de verwerkingsopdrachten op de leerplandoelstellingen. Deze oefening is nog niet volledig afgerond. In veel opdrachten is er wel een verschil van beheersingsniveau merkbaar tussen de derde graad en het diplomajaar, zeker op het vlak van complexiteit van de opdrachten en verzelfstandiging van de uitvoering. Wat vergelijking en beoordeling van informatiebronnen en de ontwikkeling van kritische zin betreft, zijn het beheersings- en verwerkingsniveau nog niet optimaal. In verschillende opdrachten overheersen de beschrijvende en structurerende verwerking en blijven kansen onbenut om de leerlingen aan te zetten tot kritisch probleemoplossend denken en handelen. De vakgroep zal toekomstgericht verder bijsturen.

Evaluatiepraktijk
Beheersingsniveau
Transparantie

In de doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie in een aantal gevallen het reproductieve niveau niet oversteeg. De opdrachten van het zelfstandig eindwerk in de derde graad en het diplomajaar waren te algemeen en misten daardoor de nodige doelgerichtheid en uitdaging. In de rapportering was het bereik van de leerplandoelstellingen onvoldoende transparant in kaart gebracht en waren vakgebonden attitudes onvoldoende opgenomen in de attitudebeoordeling.

Samen met de ontwikkeling van de leerlijnen werkt de vakgroep aan de concretisering van de leerplandoelstellingen en aan beoordelingscriteria om zo de evaluatiepraktijk doeltreffender en transparanter te maken. Daarbij hoort voor heel wat opdrachten ook een zelfevaluatieblad voor de leerlingen. Het vaardigheidsgericht karakter van de evaluatie en het op punt stellen van evaluatie-instrumenten krijgen prioritaire aandacht. De zelfstandige eindwerken in de derde graad en het diplomajaar zijn vervangen door verschillende zelfstandige opdrachten of groepswork. In de derde graad zijn die veelal geïntegreerd in de themawerking; in het diplomajaar zitten ze vevat in het projectmatig werken, waaronder ook enkele nieuwe projecten zoals 'Youth start'. De opdrachten zijn concreet geformuleerd en in de meeste gevallen aan beoordelingscriteria verbonden. Het beheersingsniveau voldoet, maar kan vooral in het diplomajaar op het vlak van vergelijking en beoordeling van informatie en op het vlak van kritische zin en maatschappelijk bewustzijn nog geoptimaliseerd worden.

De beoordeling van de vakattitudes gebeurt op dit moment hoofdzakelijk via de zelfevaluatie van de leerlingen en feedbackgesprekken. De vakgroep is nog op zoek naar een manier waarop de beoordeling in het herwerkte rapport op een transparante manier vastgelegd kan worden.

Leerbegeleiding
Curatief
Preventief

Het lesmateriaal en de bijbehorende verwerkingsopdrachten voor de leerlingen zijn gestructureerd opgesteld. De leerlingen leren voldoende gebruik maken van naslagwerken, instructiefiches en leerstrategieën. In het onderwijs- en leerproces zijn meerdere onderdelen van leren leren merkbaar. Verschillende acties van het talenbeleid zijn in PAV geïntegreerd. Ze ondersteunen de ontwikkeling van de taalvaardigheid van de leerlingen. Het centrum besteedt ook specifieke aandacht aan de remediëring van tegenvallende leerprestaties. De remediëring is doelgericht afgestemd op het individueel leertraject van elke betrokken leerling.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Het centrum heeft voor de bijsturing een stappenplan opgesteld dat vertrekt van de vastgestelde tekorten in het doorlichtingsverslag. Voor elk tekort zijn acties bepaald en wordt de realisatie ervan opgevolgd. Het bijsturingsplan is nog niet afgerond. Er zijn voor dit en volgend schooljaar nog verdere acties gepland. De uitvoering van het bijsturingsplan verloopt met voldoende samenhang binnen de vakgroep en met ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Verschillende PAV-leraren hebben specifieke nascholing gevolgd aansluitend bij sommige actiepunten, onder meer met betrekking tot functionele taalvaardigheid, zelfstandig werk, groepswerk en evaluatiepraktijk.

3.2 Binnenschrijnwerker (modulair)

Voldoet

De opleiding wordt momenteel niet meer georganiseerd. De aanverwante opleidingen binnen de houtsector worden kwaliteitsvol georganiseerd.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Voor de module 'Plaatsing parket' binnen de opleiding Binnenschrijnwerker werden de competenties in onvoldoende mate nagestreefd en gerealiseerd.

Momenteel wordt de opleiding Binnenschrijnwerker niet meer aangeboden. Het centrum stelde vast dat er in de regio vrijwel geen leerlingen tewerkgesteld werden als parketplaatser. Het opleidingsaanbod werd gerationaliseerd waardoor de leraar minder verschillende opleidingstrajecten gelijktijdig dient te begeleiden. De herziening van het opleidingsaanbod heeft geen impact op de kansen op de arbeidsmarkt. De meeste leerlingen zitten in de opleidingen Machinaal houtbewerker en Werkplaatsbinnenschrijnwerker hout.

De competentiedoelstellingen binnen de aangeboden opleidingen worden in voldoende mate gerealiseerd aan de hand van oefeningen en werkstukken waarbij de verschillende technieken aan bod komen. De basiscompetenties in verband met veilig werken conform de nota 'welzijn op het werk' wordt in voldoende mate nagestreefd, maar de opstelling van werkbanken en machines in eenzelfde ruimte zorgt voor lawaaihinder bij de leerlingen die op dat moment niet met de machines werken. Tijdens de lessen werd vastgesteld dat de collectieve en individuele beschermingsmiddelen niet altijd gebruikt worden.

Uitrusting De werkplaatsgrootte van de machinewerkplaats was te beperkt voor het aantal leerlingen. Het machinepark was afgestemd op de eisen van de opleiding, maar sommige machines voldeden niet aan de vigerende veiligheidsreglementering. Voor het plaatsen van parket beschikte men niet over de minimale infrastructuur. De loop- en werkzones waren onvoldoende afgebakend. Sommige machines hadden geen stofafzuiging.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De werkplaatsruimte is uitgebreid, maar de ruimte voor manuele bewerkingen is niet gescheiden van de machinewerkplaats. Het machinepark is afgestemd op de eisen van de opleiding en voldoet aan de vigerende reglementering. Onveilige machines werden buiten gebruik gesteld en vervangen door nieuwe, veilige machines.

De loop- en werkzones zijn voldoende afgebakend. De machines hebben een stofafzuiging. Het magazijn en de opslag zijn gereorganiseerd. De TL-lampen zijn met armaturen beschermd tegen lostrillen of uitvallen. Er is een nooduitgang in de werkplaats.

Evaluatiepraktijk De evaluatie bestond uit beoordelingen van houding, attitudes en een code voor de mate waarin de competenties aangeboden, ingeoeft of verworven waren. De criteria en de cesuur waren niet transparant en voor sommige leerlingen voldeed de validiteit niet.

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie binnen de aangeboden opleidingen bestaat momenteel uit beoordelingen op basis van de te verwerven competenties.

3.3 Keukenmedewerker (modulair)

Voldoet

De tekorten vastgesteld bij de doorlichting zijn voldoende geremedieerd. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het realiseren van de competenties. De evaluatiepraktijk is voldoende valide.

Onderwijsaanbod De inspectie stelde tijdens de doorlichting vast dat de leerlingen de competenties niet in voldoende mate bereikten. De leerinhouden en het onderwijs- en leerproces waren onvoldoende afgestemd op de eigenheid van de modules. Een aantal doelstellingen kwam te weinig doelgericht en diepgaand aan bod. De vier algemene competenties werden onvoldoende in samenhang met de specifieke competenties ontwikkeld.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Uit de opvolgingsdoorlichting blijkt dat het centrum inspanningen heeft geleverd om de werkpunten aan te pakken. De opleidingscompetenties worden nu in voldoende mate gerealiseerd. De leerinhouden en praktijkopdrachten zijn afgestemd op de te verwerven competenties. De vier algemene competenties komen voldoende doelgericht aan bod en krijgen een modulespecifieke inkleuring. De vakgroep hanteert leerlijnen bij het vormgeven van het curriculum. De leraren leveren inspanningen om gedifferentieerd te werken met individuele leertrajecten die rekening houden met de beginsituatie en het voltijds engagement van de leerlingen. De aanpak via een individueel volgsysteem ondersteunt het leerproces en bevordert het planmatig handelen.

	De bundels bevatten de doelstellingen, de specifieke verwachtingen, de geselecteerde praktijkopdrachten en verwijzingen naar de werkfiches. Ze integreren bovendien de leerlingen-evaluatie, uitgaande van een zelfreflectie. De vakgroep hanteert modulespecifiek cursusmateriaal om de ondersteunende kennis aan te brengen en te verwerken.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	De modules werden niet consecutief aangeboden. Er waren weinig sporen van individueel maatwerk.
	De modules worden momenteel los van elkaar georganiseerd. De leerlingen werken achtereenvolgens en op eigen tempo de competenties van de modules af.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur en de uitrusting boden de jongeren kansen om zich op de horecasector te oriënteren, maar er ontbraken opbergkasten om het materiaal en materieel in op te bergen.
	De inspectie stelde tijdens de opvolgingsdoorlichting vast dat de infrastructuur en de uitrusting een professioneel opleidingsniveau ondersteunen. De didactische keuken werd heringericht en uitgerust met extra opbergkasten die efficiënt benut worden om een ordelijke en nette werkruimte te bekomen. Het vaklokaal is uitgerust met ICT-apparatuur. De leraren wendden multimedia aan om het rendement van het onderwijs- en leerproces te verhogen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk was te beperkt en onvoldoende afgestemd op de opleidingsdoelstellingen. De leraren oordeelden op basis van beroepsbekwaamheid of een deelcompetentie na verloop van tijd verworven was. Ze hanteerden geen criteria om te beslissen wanneer een competentie verworven was, waardoor de evaluatie onvoldoende transparant en onbetrouwbaar was.
	Het centrum verantwoordt zich momenteel in voldoende mate voor de realisatie van de opleidingscompetenties. De evaluatiepraktijk is nu meer op het essentiële takenpakket van de keukenmedewerker gericht en spoort voldoende met de inhouden en de geest van de opleidingsdoelstellingen. Het centrum schakelde over op permanente evaluatie. De vakgroep werkt een criteriumgericht evaluatiesysteem uit waarin alle oefen- en evaluatiemomenten geregistreerd worden. Het vertrekt van een zelfevaluatie, gevolgd door een beoordeling met feedback door de leraar. De beoordelingsitems focussen zowel op de algemene als op de specifieke competenties. De beoordelingscriteria staan nog niet op punt. Het systeem draagt bij tot een transparante opvolging van het leerproces en de leervorderingen van de leerlingen. Het vernieuwd rapporteringssysteem biedt mogelijkheden om de leerlingen en hun ouders te informeren over de leerresultaten en de trajectvorderingen.

3.4 Medewerker snackbar - taverne (modulair)

Deze opleiding wordt niet meer aangeboden en maakt bijgevolg geen deel uit van deze opvolgingsdoorlichting.

3.5 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

De studiebekrachtiging werd met onvoldoende diepgang gemotiveerd.

Momenteel voldoet de studiebekrachtiging aan de vigerende reglementering.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Keukenmedewerker, Project algemene vakken 3de graad, Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gabriël POPPE de inspecteur-verslaggever	Tanja BIEBAUT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	